

MICHELLE PAVER

BRONZIE
DOLKEN

DEN UDS T Ø D T E

På dansk ved Ole Steen Hansen

★ ★
Alvilda
★

BRONZEDOLKEN – BOG 1: DEN UDSØDTE

er oversat fra engelsk efter

GODS AND WARRIORS

© 2012 Michelle Paver

First published by Puffin Books, Penquin Group Ltd., London, England

The right of Michelle Paver to be identified as the author of this work has been asserted.

All rights reserved.

Dansk udgave: © 2014 Forlaget Alvilda, København

Redaktion: Johnnie McCoy

Omslag: Mats Minnhagen

Kapitellustrationer: Fred van Deelen

Grafisk tilrettelægning: Kat-Art

2. udgave, 1. oplag

Trykt 2014 af ScandBook AB, Sverige

ISBN 978-87-7105-778-2

www.alvilda.dk

Skaftet på pilen var sort og havde styrefjer fra en krage, men Hylas kunne ikke se pilespiden, fordi den sad begravet i hans arm.

Han holdt fast om den med hånden for at hindre den i at vippe, mens han kæmpede sig ned ad skrænten. Der var ikke tid til at trække den ud. De sorte krigere kunne være hvor som helst.

Han var så rasende tørstig, at han ikke kunne tænke klart. Solen bankede ned over ham, og tjørnebuskene gav ikke noget ly, så han følte sig frygtelig udsat. Men værre var bekymringen over Issi og hans smertelige vantro angående Skrid.

Han fandt stien, som førte ned ad bjerget, og standsede gispende efter vejret. Cikadernes saven lød højt i hans ører. Et skrig fra en falk rungede gennem kløften. Ingen lyd af forfølgere. Havde han virkelig rystet dem af sig?

Han kunne stadig ikke fatte det. Aftenen før havde han og Issi slået lejr i en hule under bjergtinden mod vest. Nu var

hans søster forsvundet, hans hund var død, og han selv løb for livet. En mager dreng uden tøj og uden kniv. Det eneste, han havde, var en snavset, lille amulet i en snøre om halsen.

Hans arm gjorde vanvittig ondt. Mens han holdt pileskaftet stille, vaklede han hen til kanten af stien. Småsten raslede ned mod floden, som løb svimlende langt nede under ham. Kløftens sider var så stejle, at hans fødder var i samme højde som fyrretræernes toppe. Foran ham fortabte De Lykonske Bjerger sig langt borte i horisonten, og bag ham rejste det mægtigste af dem alle, Lykasbjerget, sig med tinderne strålende af sne.

Han tænkte på landsbyen længere nede i kløften og på sin ven Telamon i høvdingens fæstning på den anden side af bjerget. Havde de sorte krigere brændt landsbyen ned og angrebet Lapithos? Men hvorfor kunne han så ikke se røg eller høre vædderhornene blæse alarm? Hvorfor besvarede høvdingen og hans folk ikke angrebet?

Smerten i hans arm var altfortærende. Han kunne ikke udsætte det længere. Han plukkede en håndfuld timian og brækkede så et loddent, gråt blad af en kæmpestor kongelys for at bruge det som forbindelse. Bladet var lige så tykt og blødt som et hundeøre. Hans ansigt trak sig sammen i en frustreret grimasse. Ikke tænke på Skrid.

De havde været sammen lige før angrebet. Skrid havde lænet sig ind mod ham med den filtrede pels fuld af burrer. Hylas havde trukket et par af dem ud og havde så skubbet Skrids snude til side og givet den besked på at holde øje med gederne. Skrid var luntet væk, mens den logrede med halen og kiggede bagud mod ham som for at sige: *Jeg ved, hvad jeg skal. Jeg er en hyrdehund. Det er det, jeg er god til.*

Lad være med at tænke på ham, sagde Hylas vredt til sig selv.

Han bed tænderne sammen og fattede om pileskaftet. Han sugede luft ind. Han trak til.

Smerten var så slem, at han nær var besvimet. Han bed sig i læben og rokkede frem og tilbage, mens han undertrykte de kvalmende, røde smertebølger. Skrid, hvor er du? Hvorfor kan du ikke komme og slikke det rask?

Han knuste timianen og pressede den mod såret. Det var en kamp at forbinde det med kongelysbladet med den ene hånd, men til sidst lykkedes det, og han bandt det fast med en tot græs, som han strammede med tænderne.

Pilespidsen lå på jorden, hvor den var faldet. Den havde form som et poppelblad med en ondskabsfuld spids. Han havde aldrig set en som den. I bjergene lavede folk pilespidser af flint – eller hvis de var rige, af bronze. Den her var anderledes. Den var af skinnende, sort obsidian. Hylas genkendte den kun, fordi landsbyens kloge kone ejede en stump. Hun sagde, at det var Moderens blod, spyet ud af Jordens gløden-de indvolde og forvandlet til sten. Hun sagde, at det kom fra øer på den anden side af havet.

Hvem var de sorte krigere? Hvorfor var de efter ham? Han havde ikke gjort noget.

Og havde de fundet Issi?

Bag ham flaksede klippeduerne omkring i luften i store flokke med summende vinger.

Han hvirvlede rundt.

Derfra hvor han stod, gik stien stejlt nedad og forsvandt så om bag en udløber af bjerget. Bag udløberen steg en rød

støvsy til vejrs. Hylas opfangede trampen af mange fødder og raslen af pile i koggere.

Det vendte sig i hans mave.

De var tilbage.

Han kravlede ud over kanten af stien, greb fat i et ungt træ og hang fast som en flagermus.

De trampende fødder kom nærmere.

Han søgte med tærne og fandt en afsats. Han kantede sig sidelæns ind under et udhæng. Hans ansigt var presset ind mod en trærod. Han kiggede ned – og ønskede, at han havde ladet være. Det eneste, han kunne se, var den svimlende udsigt til trætoppene.

Krigerne løb i et udmarvende tempo. Han hørte knirken af læder og lugtede den sure stank af sved – og en sær, bitter dunst, som var frygtelig velkendt. Han havde lugtet den aftenen før. Krigernes hud var smurt ind i aske.

Udhænget skjulte ham for deres blikke, men til venstre for ham drejede stien og gik langs kløftens kant. Han hørte dem løbe forbi. Så rundede de svinget, og gennem et slør af rødt støv så han dem som et mareridt af stift, sort læderpanser under et krat af spyd og lanser og buer. Deres lange, sorte kapper stod efter dem som kragevinger, og under deres hjelme var deres ansigter sorte af aske.

Skræmmende tæt på råbte en mand op.

Hylas holdt op med at trække vejret. Krigeren, der havde råbt, stod lige oven over ham.

Længere fremme på stien vendte de andre om og kom tilbage. Imod ham.

Han hørte knasen af sten, da en mand kom gående tilbage. Han gik uden hastværk – Hylas gættede på, at han var anføreren – og hans panser gav en sær, høj, klirrende lyd fra sig.

“Se,” sagde den første mand. “Blod.”

Hylas frøs til is. *Blod*. Du har efterladt blodspor på stien.

Han ventede.

Anføreren svarede ikke.

Det lod til at bringe den første mand ud af fatning. “Det er sikkert bare gedehyrdens,” skyndte han sig at sige. “Undskyld. Du ville have ham levende.”

Stadig intet svar.

Sveden strømmede ned ad Hylas. Med et sæt kom han i tanker om pilespiden, som stadig lå på jorden. Han bad til, at de ikke ville få øje på den.

Han strakte hals og så en mands hånd fatte om en sten i kanten af stien.

Det var en muskuløs hånd, men den så ikke levende ud. Huden var smurt ind i aske, og neglene var malet sorte. Underarmsskinnen var rød som en brændende solnedgang og skinnede så klart, at det gjorde ondt at se på den. Hylas vidste, hvad den var lavet af, selv om han aldrig havde set det så tæt på. Bronze.

Der dryssede støv ned i hans øjne. Han vovede næsten ikke at blinke. De to mænd var så tæt på, at han kunne høre dem trække vejret.

“Skaf dig af med det,” sagde lederen. Hans stemme lød

hul. Den fik Hylas til at tænke på kolde steder uden for solens rækkevidde.

Noget tungt blev væltet ud over kanten og undgik kun med nød og næppe at ramme ham. Det brasede ned i en horsetidsel en armlængde fra ham og faldt vuggende til ro. Hylas så, hvad det var, og var lige ved at kaste op.

Det havde engang været en dreng, men nu var det en forfærdelig ting med sort blod og sprængte blå indvolde som en slangerede. Hylas kendte ham. Skiros. Ikke en ven, men en gedehyrde ligesom ham selv, et par år ældre og nådesløs i kamp.

Liget lå for tæt på, så tæt, at han næsten kunne røre det. Han mærkede den vrede sjæl kæmpe for at komme fri. Hvis den fandt ham, hvis den trængte ned i hans hals ...

“Det er den sidste af dem,” sagde den første mand.

“Hvad med pigen?” sagde anføreren.

Hylas' mave trak sig sammen.

“Hun betyder ikke noget, gør hun?” sagde den anden.

“Hun er jo kun en ...”

“Og den anden dreng. Ham, der slap væk.”

“Jeg sårede ham i armen. Han når ikke langt ...”

“Så er det ikke den sidste af dem,” sagde anføreren køligt.

“Ikke så længe den anden dreng stadig er i live.”

“Nej,” sagde den anden mand. Han lød bange.

Småstenene knasede, da de fortsatte op ad stien. Hylas ønskede inderligt, at han kunne få dem til at fortsætte.

I svinget, hvor stien stak ud, standsede anføreren. Han satte foden på en sten. Han lænede sig frem for at se efter endnu en gang.

Det, Hylas så, lignede ikke et menneske, men et uhyre lavet af mørke og bronze. Bronzebenskinner dækkede hans muskuløse skinneben, og et panser af bronze sad over hans korte, sorte læderkilt. Hans brystkasse var af bronze og forsynet med bronzeskulderbeskyttere af skræmmende bredde. Han havde intet ansigt, kun en øjenspalte mellem et højt hagestykke af bronze, som skjulte næse og mund, og en sortmalet hjelm fremstillet af skælplader skåret ud af vildsvinehugtænder, med kindstykker og en fjerdusk af hestehår. Kun hans hår viste, at han var menneskelig. Det hang ned over skuldrene og var flettet i en krigers slangelignende lokker, som hver især var tykke nok til at afvise et knivsblad.

Hylas var klar over, at anføreren måske kunne fornemme hans blik, men han kunne ikke se væk. Han var nødt til at blive ved med at betragte spalten i det pansrede ansigt, vel vidende, at de usynlige øjne afsøgte skråningerne for at finde ham.

Et øjeblik drejede han hovedet for at kigge op ad floden.

Gør noget, sagde Hylas til sig selv. Distraher ham. Hvis han kigger bagud og ser dig ...

Hvilende på afsatsen spændte Hylas tyst sine muskler og slap sit træ med den ene hånd og rakte ud efter horsetidslen, hvor liget af Skiros hang. Han gav det et skub. Liget skælvde, som om det ikke brød sig om at blive rørt ved.

Det pansrede hoved var ved at dreje sig.

Hylas strakte sig helt ud og gav Skiros endnu et skub. Han faldt, rullede og trimlede ned i kløften.

“Se,” klukkede en af krigerne. “Det slipper væk.”

En bølge af latter lød fra de andre, intet fra anføreren. Det

hjelmlædte hoved så drengens lig styrte ned til bunden – og trak sig så tilbage.

Hylas blinkede sved ud af øjnene og lyttede til skridtene, der svandt hen, mens de fortsatte op ad stien.

Træet begyndte at give efter for hans vægt. Han greb fat i en trærod.

Han fik ikke fat.

Hylas halvt gled, halvt faldt hele vejen ned til floden. Småsten regnede ned over ham – men ingen pile.

Han landede med ansigtet i en tjørnebusk, men tvang sig til at ligge stille, vel vidende, at en jæger opdager bevægelse hurtigere end noget andet. Han følte sig forslået og skrammet, men han mente ikke, at han havde brækket noget, og han havde stadig sin amulet.

Fluer summede i hans ører, og solen sved hans ryg. Til sidst løftede han hovedet og afsøgte kløften med øjnene. De sorte krigere var væk.

Skiros var derimod faldet til hvile lidt oppe ad skråningen. Det meste af ham var i hvert fald. Hans indvolde var strøet ud over klipperne som et fiskenet, der var lagt til tørre. Gribbene kredsede allerede over ham, og hans hoved var vredet rundt, som om han forsøgte at se dem.

Hans sjæl ville få brug for hjælp til at lette sin overgang, men Hylas kunne ikke løbe den risiko at begrave ham eller

udføre ritualerne. "Undskyld, Skiros," mumlede han. "Sådan er reglerne for overlevelse. Hjælp ikke nogen, hvis de ikke kan hjælpe dig."

Piletræer og valnøddetræer hang ud over floden. Det var en lettelse at være skjult. Hylas vaklede ned til det lave vand, faldt på knæ og drak. Han plaskede vand over sig, så det sydede ved mødet mellem det kolde vand og hans varme, skrammede hud. Han fik øje på sit ujævne billede i vandet. Smalle øjne, munden stram af anstrengelse, det lange hår hængende ned.

Vandet gjorde ham rolig, og for første gang siden overfaldet kunne han tænke klart. Han havde brug for mad, tøj og en kniv. Først og fremmest måtte han nå til landsbyen. Issi ville være klar over, at det var det sikreste sted at være, og hun måtte være nået dertil nu. Det *måtte* hun, sagde han bestemt til sig selv.

Kløften rungede af gribbenes skrig. Skiros var forsvundet under en urolig bunke slangeagtige halse og støvede vinger. For at hindre sjælen i at følge efter ham skyndte Hylas sig at plukke vilde hvidløgsblade og strø dem ud efter sig, for sjæle lod sig tiltrække af duften af mad, jo kraftigere, des bedre. Så stak han i løb og fulgte floden gennem kløften.

Han mærkede træerne og klipperne holde øje med sig. Ville de røbe ham? Han var vokset op i disse bjerge. Han kendte deres hemmelige stier og de vilde dyrs vaner, en høgs skrig og en løves fjerne brølen. Han kendte de forkullede ravnere, som man skulle holde sig fra på grund af De Vrede. Men nu var alt forandret.

Han er ikke den sidste af dem, havde krigeren sagt. Han

vidste, at Hylas stadig var i live. Men hvad havde han ment med “dem”?

Med et chok gik det op for Hylas, at Skiros ikke kun havde været en gedehyrde. Han havde været en udelukket.

Hylas var også en udelukket. Det samme var Issi. De var født uden for landsbyen. Høvdingen, Neleos, havde fundet dem på bjerget, da de var små, og sat dem i arbejde. Om sommeren vogtede de hans geder på tinderne, og om vinteren drev de dem ned i kløften.

Men hvorfor var de sorte krigere ude efter udelukkede? Det gav ingen mening. Ingen interesserede sig for udelukkede, for de er det laveste af det lave.

Solen drev mod vest, og skyggerne krøb op ad kløftens sider. Et sted i det fjerne gøede en hund. Den lød bekymret. Han ville ønske, den holdt op.

Under et træ stødte han på et lille, trebenet offerbord af ler, indviet til bjergets gud. Det var dækket af et mørnet harekind, som han tog og bandt om hofterne. Et firben betragtede ham koldt, og han mumlede en undskyldning for det tilfældes skyld, at det skulle være en forklædt ånd.

Det var rart ikke at være nøgen, men han var svimmel af sult. Det var for tidligt på sommeren til figner, men mens han løb, snupede han et par jordbær med musebid i. Han fik øje på en tjørnebusk, hvor en tornskade gemte sin føde, og på tornene havde fuglen spiddet tre cikader og en spurv. Med et hurtigt “undskyld” til skaden gnaskede han det hele i sig og spyttede fjer og stumper af cikadeskaller ud.

Nu kom han forbi oliventræer og flade jordstykker, der var gravet ud i skråningerne. Byggen var klar til at blive høstet,

men der var ingen til at gøre det. Alle måtte være flygtet ind i landsbyen – medmindre de sorte krigere havde brændt den ned.

Til hans lettelse stod den stadig, selv om den var uhyggeligt stille. Som skræmte får trykkede de lerklinede hytter sig bag deres palisade af tjørnebuske. Hylas kunne lugte brænderøg, men hørte ingen stemmer. Udenfor skulle der have gået æsler og grise, som rodede efter affald. Og åndeporten var lukket.

Den var oversmurt med rød okker, og fra tyrehornene, som var fæstnet til tværbjælken, stirrede forfaderen ned. Den havde antaget skikkelse af en skade, men den var ikke desto mindre en forfader – dog ikke en af hans egne.

Hylas strøede den byg ud, som han havde stjålet undervejs, men forfaderen ignorerede hans offer. Den vidste, at han ikke hørte til. Åndeporten havde til opgave at beskytte landsbyen – og holde de udelukkede ude.

Porten blev knirkende åbnet på klem, og beskidte ansigter kiggede varsomt ud. Hylas havde kendt landsbyboerne hele livet, men de gloede på ham, som om han var fremmed for dem. Nogle bar spruttende fakler af kæmpestore fennikelstængler, og alle var bevæbnet med økser og segl og spyd.

Hundene maste sig ud med en rasende glammen og styrtede frem mod ham. Deres anfører var en fårehund ved navn Pil. Den var stor som et vildsvin og afrettet til at flå struben op på en mand på kommando. Den standsede op foran Hylas med strittende børster og rettede blikket mod ham med hovedet faretruende lavt. Den vidste, at Hylas ikke havde lov til at være inde i landsbyen.

Hylas blev stående, hvor han stod. Hvis han trådte et skridt bagud, ville Pil angribe. "Luk mig ind!" råbte han.

"Hvad vil du?" knurrede høvdingen Neleos. "Du skulle være oppe på bjerget og vogte mine geder!"

"Luk mig ind! Jeg vil have min søster."

"Hun er ikke her. Hvorfor troede du, hun skulle være det?"

Hylas blinkede. "Men ... hvor er hun?"

"Død, måske. Hvad rager det mig?"

"Du lyver," sagde Hylas. Men panikken bredte sig i ham.

"*I har forladt mine geder!*" brølede Neleos. "Hun ville ikke vove at komme tilbage uden dem – og det ville du heller ikke, medmindre du vil have et lag prygl!"

"Hun kommer snart. Luk mig ind! De er efter mig!"

Neleos klemte øjnene sammen og kløede sig i skægget med en barket hånd. Han havde en bondes hjulben og ludende skuldre af at have båret åg, men han var mere snu end en væsel og udtænkte altid måder at få mest muligt for mindst muligt på. Hylas var klar over, at Neleos ikke kunne afgøre, om han skulle give efter for trangen til at straffe ham for at forlade gederne eller for lysten til at holde ham i live, så han kunne udføre mere arbejde.

"De slog Skiros ihjel," sagde Hylas. "De vil også slå mig ihjel. I er nødt til at bryde reglerne og lukke mig ind!"

"Send ham bort, Neleos!" råbte en kvinde skingert. "Der har ikke været andet end ballade med ham, siden den dag du fandt ham!"

"Puds hundene på ham!" råbte en anden. "Hvis de finder ham her, er vi alle sammen i fare!"

“Hun har ret, pudse hundene på ham! Han må have gjort et eller andet, ellers ville de ikke være efter ham.”

“Men hvem *er* de?” råbte Hylas. “Hvorfor er de efter de udelukkede?”

“Jeg ved det ikke, og jeg er også ligeglad,” snerrede Neleos, men Hylas kunne se frygten i hans øjne. “Jeg ved kun, at de kommer et sted ude østfra, og at de jager udelukkede. Så lad dem det! De kan gøre, hvad de vil, så længe de bare lader os være i fred!”

Der lød samtykkende råb fra landsbyboerne.

Hylas fugtede læberne. “Hvad med Loven om tilflugtssteder? Hvis nogen er i fare, *skal* I lukke dem ind!”

Et øjeblik tøvede Neleos. Så blev hans ansigt hårdt. “Den gælder ikke for udelukkede,” spyttede han. “Kom så af sted med dig, ellers pudser jeg hundene på dig!”

Snart mørkt og ingen steder at søge hen.

Nuvel så. Hylas rasede indvendig over landsbyboerne. Hvis I ikke vil hjælpe mig, må jeg hjælpe mig selv.

Han gik ind blandt fyrretræerne igen og begav sig om til landsbyens bagside. Der var øde, for alle var stadig forsamlet ved åndeporten.

Hvis de troede, at han aldrig havde været inde i landsbyen, tog de fejl. Når man er udelukket, stjæler man for at overleve.

Han smuttede ind gennem et mellemrum mellem tjørnebuskene og sneg sig frem til den nærmeste hytte, som tilhørte en snu, gammel enke ved navn Tyro. Ilden blussede, og i det

tilrøgede, røde halvmørke kom han til at vælte en lille skål mælk, som var stillet frem til husets slange. På en briks i hjørnet gryntede en bylt klude.

Hylas stod musestille. Tyst løftede han en røget skinke af en krog.

Tyro vendte sig på briksen og snorkede.

Han tog en tunika, der var hængt op over en loftsbjælke, men lod sandalerne være, da han altid gik barfodet om sommeren. Endnu et grynt fra Tyro. Han forsvandt igen, men rettede husslangens skål op undervejs, for slanger taler med hinanden, og hvis man irriterer en af dem, irriterer man dem alle sammen.

Den næste hytte tilhørte Neleos, og den var tom. Hylas snupede en vandsæk, noget lædersnøre, han kunne bruge som bælte, og en sæk af flettet siv, som han fyldte med en ring blodpølse, en fåreost, et fladbrød og nogle håndfulde oliven. Han stjal sig også til en tår af den gamle mands vinkrukke og strøede så aske i det, der var tilbage i den, som hævn for alle de tæsk, han havde fået i årenes løb.

Stemmer nærmede sig, og åndeporten gik knirkende i. Han smuttede ud samme vej, som han var kommet ind – og blev for sent klar over, at han havde glemt at stjæle en kniv.

Månen var stået op, og nattens cikader var ved at lægge an til deres koncert, da han nåede den skyggefulde lund af mandeltræer oppe bag landsbyen. I hast tog han tunikaen på og bandt rebet om livet.

Et par forsinkede bier summede rundt om kuberne, og han fik øje på et offerbord i græsset. I håb om, at det havde stået der længe nok til, at eventuelle dyr sendt af guderne havde

spist sig mætte, gnaskede han to honningkager i sig sammen med en kikærtepandekage proppet med en lækker mos af linser, tørret aborre og smuldret ost. Han lod en stump ligge til bierne og bad dem kigge efter Issi. De summede et svar, men han kunne ikke afgøre, om det betød ja eller nej.

Det slog ham, at Issi ikke kunne være kommet forbi her, for så ville hun have spist pandekagen. Skulle han vente på hende her eller forsøge at finde frem til Lapithos i håb om, at hun var taget dertil for at finde Telamon? Men Lapithos lå et sted på den anden side af bjerget, og hverken Hylas eller Issi havde nogen sinde været der. Det eneste, de vidste om det, stammede fra Telamons vage beskrivelser.

Et sted i det fjerne glammede den hund, han havde hørt tidligere, stadig. Den lød modløs, som om den ikke længere troede på, at der ville komme nogen. Hylas ønskede, at den ville holde op. Den mindede ham om Skrid.

Han havde ikke lyst til at tænke på Skrid. Der var en mur i hans hoved, og bag den gemte der sig slemme ting, som ventede på at blive husket.

I bjergene forsvinder varmen hurtigt, når solen er gået ned, og han skælvede på trods af den grove, uldne tunika. Han var udmattet. Han bestemte sig for at lægge landsbyen bag sig og finde et sted at sove.

Han var ikke nået langt, før det gik op for ham, at hunden var holdt op med at gø. Nu hylede den langtrukket og rasende.

Dens hyl blev med ét højere, da Hylas rundede et hjørne.

Hunden var ikke lige så stor som Skrid, men lige så forpjuget. Dens ejer havde bundet den til et træ uden for sit ly

af fyrregrene og stillet en skål vand til den, som den havde drukket op. Den var ikke så gammel og forskræmt, og da den så Hylas, blev den helt vild og stillede sig på bagbenene for enden af rebet og fægtede med forpoterne i en ekstatiske velkomst.

Hylas havde det, som om en hånd havde rakt ind i hans bryst og klemte om hans hjerte. Et billede af Skrid glimtede for hans øjne. Et billede af Skrid liggende død med en pil i siden.

Hunden glammede ivrigt ad ham og vrikkede med bagpartiet.

“Ti stille!” sagde han til den.

Hunden lagde hovedet på skrå og peb.

Hurtigt bandt Hylas sin vandsæk fri og plaskede vand i dens skål og smed så pølsen hen til den. Hunden slubrede vand i sig og snusede ivrigt til pølsen, og så væltede den ham omkuld og slikkede ham på kinden. Sorgen vred sig i ham. Han begravede ansigtet i dyrets pels og indåndede den varme hundelugt. Med et skrig skubbede han den fra sig og løb uden for rækkevidde.

Hunden logrede med halen og udstødte bønfoldende *u-vu-vuu*-lyde.

“Jeg kan ikke slippe dig løs,” sagde Hylas. “Du følger bare efter mig, og så bliver jeg fanget.”

Hunden kiggede bedende på ham.

“Du skal nok klare dig,” sagde han til den. “Den, der bandt dig, tænkte nok på dig til at give dig vand, så han kommer nok snart tilbage.”

Det passede, gjorde det ikke? For han kunne ikke tage den med, ikke med de sorte krigere i hælene. Hunde forstår sig

ikke på at gemme sig. Man kan ikke give en hund besked på ikke at røbe en.

Men hvad hvis de slog den ihjel, ligesom de havde slået Skrid ihjel?

Inden han kunne nå at skifte mening, snuppede han vandskålen, bandt hunden løs og trak den efter sig. Da de var inden for synsvidde af landsbyen, bandt han den til et træ, fyldte dens skål op igen og sikrede sig, at rebet om dens hals ikke var for stramt.

“Du klarer dig,” mumlede han. “Der kommer nogen.”

Han efterlod hunden siddende på bagdelen, mens den peb lavmælt og så ham forsvinde. Da han så sig tilbage, sprang den på benene og peb et håbefuldt *u-vuu*.

Hylas bed tænderne sammen og løb ud i natten.

Skyer dækkede for månen, så han for vild. Vandsækken og maden tyngede ham. Til sidst fandt han en stenhytte, som var bygget ind i en skovklædt bakkeside. Stilheden fortalte ham, at den havde stået tom i lang tid.

Han kravlede ind gennem den lave døråbning, mens knuste potteskår knasede under hans fødder, og han indåndede den ramme lugt af jord. Der var koldt, og der lugtede, som om noget havde slæbt sig derind for at dø – men der var ly.

Han krøb sammen i mørket med ryggen mod væggen. Han kunne lugte hunden på sit tøj. Han tænkte på den sidste gang, han havde været sammen med Skrid. Han havde skubbet dens snude væk – men havde han kælet for dens ører

eller kløet den under forbenet, sådan som den godt kunne lide det?

Han kunne ikke fatte, at han aldrig skulle se Skrid mere. Ikke nogen stor, varm, pelsklædt krop lænet ind mod hans egen. Ingen snude med knurhår, der kildede ham under hagen for at vække ham.

Han vred vandsækken op og drak en slurk. Han åbnede sin madpose og rodede efter oliven. Hans hænder begyndte at ryste. Han tabte sine oliven. Han rodede rundt efter dem på jorden. Han kunne ikke finde dem.

Muren i hans hoved styrtede sammen. Alt kom strømmende tilbage.

Han og Issi havde slået lejr i en hule på den vestlige tinde. Issi var gået ud for at grave dødsliljerødder op, og han havde flået egernet og hængt det til stegning over bålet.

“Jeg går ned til bækken for at køle af!” havde han råbt til Issi. “Lad ikke egernet brænde på.”

“Hvornår har jeg nogen sinde gjort det?” råbte hun fornærmet tilbage.

“I forgårs.”

“Det passer ikke!”

Han ignorerede hende og begyndte at gå ned ad stien.

“Det brændte *ikke* på!” havde Issi råbt efter ham.

Ved bækken havde han lagt sin kniv og slangebøsse på en sten, trukket sin tunika over hovedet og ladet sig glide ned i vandet. En høgs skrig havde givet genlyd oppe fra tinden: *hy hy hy*. Han havde vagt tænkt over, om det var et varsel.

Med ét gøede Skrid som en rasende: *Skynd dig at komme! Store problemer! Skynd dig!*

Så havde Issi skreget.

Hylas var ikke standset op for at tage sin tunika på. Han havde grebet sin kniv og var styrtet op ad stien. Bjørn? Ulv? Løve? Det måtte være noget slemt, siden hun skreg sådan.

Da han nærmede sig lejren, havde han hørt mandestemmer, lavmælte og indtrængende, og mærket en sær, bitter stank af aske. Han havde dukket sig bag en enebærbusk og kigget ud mellem grenene.

Han havde set fire geder ligge slagtet, resten var flygtet. Han havde set krigere – *krigere* – lede lejren igennem. Han havde set Skrid. På et modbydeligt øjeblik havde han set den filtrede pels fuld af burrer og de store, stærke poter. Pilen, der stak ud af Skrids side.

Så havde han fået et glimt af Issi, der gemte sig i hulen. Hendes skarpe, lille ansigt var ligblegt af chok. Han måtte gøre noget, ellers ville de finde hende.

Hans slangebøsse lå nede ved bækken. Han havde ikke andet end sin flintekniv – men hvad kunne den nytte? En dreng på 12 somre mod syv mænd, der strittede af våben.

Han var trådt frem, så han var fuldt synlig, og havde råbt: “Herovre!”

Syv askegrå ansigter var blevet rettet mod ham.

Han havde zigzagget mellem træerne for at føre dem væk fra sin søster. Han kunne ikke risikere at råbe til hende, men hun var klog nok til at gribe sin chance og komme ud af den hule.

Pile hvinede i luften. En af dem ramte ham i armen. Med et skrig havde han tabt sin kniv ...

Siddende sammenkrummet i hytten slog Hylas armene om knæene og rokkede frem og tilbage. Helst ville han rase

og brøle og hyle. *Hvorfor* havde de sorte krigere angrebet? Hvad havde han og Issi og Skrid nogen sinde gjort dem?

Hans øjne sved. En klump dannede sig i hans hals. Han sank den vredt. Han ville ikke få Skrid tilbage ved at græde. Og heller ikke finde Issi.

“Jeg vil ikke græde,” sagde han højt. “*Det* skal de ikke få mig til.”

Han blottede tænderne og kværnede sin knyttede næve mod væggen for at holde tårene tilbage.

Måneskinnet sivede ind gennem døråbningen og vækkede ham, og et øjeblik vidste han ikke, hvor han var. Han lå på siden og kæmpede mod panikken. Så vendte det hele tilbage, og det var endnu værre.

Så snart det er daggry, sagde han til sig selv, så skal du til Lapithos og finde Telamon. Issi må være hos ham. Hvis ikke, så finder du hende. Hun er skrap, og hun kender bjergene, så hun kan overleve indtil da.

Han lukkede af for muligheden for, at hun kunne være død.

Da hans øjne vænnede sig til halvmørket, kunne han skelne noget, der lignede et kulbækken af ler, fuldt af forkullede knogler, nær døråbningen. Ved siden af det lå en knækket flintekniv og en række pile, som alle sammen var brækket nydeligt midtover.

Med en prikken af ængstelse satte Hylas sig op. Der kunne kun være én grund til en række brækkede pile.

Den døde mand lå på ryggen op ad den modsatte væg. Hans ansigt var dækket af et stykke stof, men af hans ufarvede tunika og den hårde hud på hans fødder kunne Hylas se, at han havde været bonde.

Hans slægtninge måtte have vaklet mellem skræk for de sorte krigere og behovet for at formilde mandens vrede sjæl, men de havde overholdt ritualerne. De havde lagt ham på en sivmåtte med hans segl og spyd og dræbt begge våben ved at brække dem over, så hans ånd kunne få gavn af dem. Af samme grund havde de knust hans kop og skål og kvalt hans hund – som lå i nærheden, klar til at følge i hælene på ham i efterlivet. Og han måtte have været en af de rigere bønder, for i det fjerneste hjørne lå en død slave sammenkrummet. Ligesom hunden var slaven blevet dræbt for at kunne tjene sin herre.

En grav, tænkte Hylas. Du har søgt tilflugt i en grav.

Han fattede ikke, at han havde kunnet overse tegnene. Det var derfor, landsbyboerne havde lagt det offer ved bistaderne. Det var for, at bierne kunne deltage i begravelsesfesten. Det var derfor, graven havde stået åben. Det var for, at ånden kunne komme ud.

Og han havde overtrådt alle regler. Han havde ikke nærmet sig fra vest med en knyttet hånd mod panden eller spurgt forfædrene, om han måtte gå ind.

Uden at vove at trække vejret rakte Hylas ud efter sine ting. I hjørnet åbnede den døde slave øjnene og stirrede på ham.